

Танська Валентина Володимирівна
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

**ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА
МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА**

Перебудова педагогічного процесу у дошкільних закладах освіти відповідно до нової парадигми освіти, Концепції дошкільного виховання в

Україні та Базового компонента дошкільної освіти вимагають змін у підготовці фахівців – вихователів дітей дошкільного віку. Це стосується, поряд з іншим, розширення кола їх знань про природу Космосу, природу планети Земля та природу України, сучасні методи ознайомлення дошкільників з природою та форми організації взаємодії педагога і вихованців в контексті її пізнання.

Концептуальні положення сучасної дошкільної освіти, шляхи її модернізації відповідно до сучасних потреб особистості і суспільства визначені у законах України “Про дошкільну освіту” (2001), Державній національній програмі “Освіта” (“Україна XXI століття”) (1992), Національній доктрині розвитку освіти (2002), Коментарі до Базового компонента дошкільної освіти в Україні (2003), Базовій програмі розвитку дитини дошкільного віку “Я у Світі” (2008) і т.д.

Науковцями досліджено: теоретичні та методичні засади підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів (*Ч.М. Корчинський, Н.Ф. Пічко, Т.І. Поніманська*); формування еколого-педагогічної культури вихователя (*Н.В. Лисенко*); формування пізнавальної самостійності майбутніх вихователів засобами інтелектуальної гри (*В.Є. Бенера*); природознавча підготовка вихователя дошкільного навчального закладу (*Г.В. Бєленька, Н.Ф. Яришева та ін.*) екологічне виховання дітей дошкільного віку в процесі ознайомлення з природою (*О.І. Білан, Н.М. Горопаха, З.П. Плохій та ін.*); виховання емоційно-ціннісного ставлення до природи у дітей старшого дошкільного віку (*В.В. Маршицька*).

Необхідним компонентом професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів є природознавча освіта, яка допомагає пізнати та зрозуміти оточуючий світ, виробити життєві орієнтири, сформувані актуальне бачення місця людини в природі, активізувати потреби в самоосвіті та самовдосконаленні, а отже, сприяє професійному зростанню майбутніх фахівців, формуванню їх світогляду, екологічного мислення, ціннісного ставлення до навколишньої природи.

В умовах оновлення змісту природознавчої освіти, великого значення набуває впровадження нових технологій особистісно орієнтованого навчання природознавства, які сприяють формуванню особистісних та професійних якостей майбутніх вихователів, здатності до навчання упродовж життя.

Особистісно орієнтоване навчання природознавства майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів – спільна, педагогічна взаємодія викладача і студентів, яка на основі врахування індивідуальних здібностей, можливостей і досвіду останніх, спрямована на забезпечення якісної фахової підготовки у природознавчій галузі, формування екологічної культури та ціннісних орієнтацій майбутніх вихователів; розвиток інтелектуального та творчого потенціалу; здатності до самоосвіти, саморозвитку, самореалізації упродовж життя.

Водночас, особистісно орієнтоване навчання природознавства забезпечує усвідомлення життєвої позиції дитини як учасника педагогічної взаємодії, здатність до врахування її інтересів і потреб у процесі ознайомлення з природою, виховання позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природного довкілля.

Ефективними формами та методами особистісно орієнтованого навчання природознавства майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів є евристична бесіда, дискусія, аналіз педагогічних ситуацій, пошуково-дослідницька діяльність у природі, екологічні тренінги, ділові та рольові ігри, вікторини, творчі проекти, природничі диктанти; технологічні прийоми: нетрадиційне привітання та повідомлення теми, обговорення плану заняття, змагання, жарт, художнє слово; педагогічні технології: творчого розвитку, індивідуалізації і диференціації навчання; створення ситуації успіху, ситуації вибору, опора на суб'єктивний досвід студента.

Отже, особистісно орієнтоване навчання природознавства забезпечує якісну фахову підготовку майбутнього вихователя у природознавчій галузі; оволодіння уміннями та навичками професійного самовдосконалення; сприяє формуванню екологічної культури, ціннісних орієнтацій, розвитку особистісних та професійних якостей майбутніх фахівців.

Список використаної літератури

1. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади. – К.: Либідь, 2003. – 344с.
2. Горопаха Н.М. Виховання екологічної культури дітей: Посібник для вихователів дошкільних закладів та вчителів початкових класів. – Рівне: Волинські обереги, 2001. – 212 с.
3. Козак Л.В. Використання інтерактивних методів та прийомів в особистісно орієнтованому навчанні природознавству майбутніх вихователів // Інтерактивні методи навчання як засіб оптимізації навчально-виховного процесу (з досвіду підготовки бакалаврів спец. “Дошкільне виховання”): Науково-методичний посібник. – К.: Київський пед. коледж ім. К.Д. Ушинського, 2006. – С. 44-52.
4. Лисенко Н.В. Деякі аспекти вирішення проблеми еколого-педагогічної підготовки фахівців дошкільного профілю у світовій науковій думці // Збірник удосконалення професійної підготовки спеціалістів дошкільного профілю / Упор. А.В.Артемова, Н.В.Лисенко. – К., 1996. – С.93-107.